

Szegedről jöhet a megoldás a sugárzásra

Somogyi Orsolya

A nukleáris hulladékok kezelésében is hasznosulhatnak a szegedi lézerközpont (ELI-ALPS Kutatóintézet) kapacitásai, miután nemzetközi összefogással, Nobel-díjas elgondoláson alapuló eljáráson dolgoznak a létesítményben. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter tegnapi bejelentése szerint már idén elkezdődhet az a munka, amelynek révén több százezer év helyett néhány száz évre csökkenthető a nagy aktivitású nukleáris hulladék sugárzásának visszaállása a normális szintre. A folyamat ezredrészt csökkentését célzó projektet a magyar kormány nemzeti kutatási programként 3,6 milliárd forinttal támogatja.

A tárcavezető méltatta Gerard Mourou, a párizsi Ecole Polytechnique professzora munkáját, aki kollégáival 2018-ban részesült Nobel-díjban a módszer elméleti kidolgozásáért, és aki tevékenyen részt vett a szegedi kutatóközpont létrejöttének támogatásában. A professzor elmondta, hogy magyar tudósokkal együtt tervezték meg azt a rendszert Szegeden, amelynek segítségével rendkívül rövid, attoszekundumos (tíz a mínusz tizenhatalmian) másodperc) hosszúságú lézerimpulzusokat képesek generálni, ami kulcsfontosságú a nukleáris hulladék ártalmatlanításához.

Szabó Gábor, a Magyar Innovációs Szövetség elnöke, a Szegedi Tudományegyetem kutatóprofesszora emlékeztetett arra, hogy Gerard Mourou felvetése alapján épült meg Bukarestben és Prágában is a szegedihez hasonló kutatóközpont.